

1. THÔNG TIN VỀ HỌC PHẦN VÀ GIẢNG VIÊN

- 1.1. Tên học phần: **Đa dạng và bảo tồn nguồn lợi thủy sản** Mã số: TS606
- 1.2. Cấu trúc học phần: 2TC (LT: 2; BT: 0; TH: 0), 30tiết (LT: 30; BT: 0; TH: 0)
- 1.3. Học phần tiên quyết: không
- 1.4. Bộ môn phụ trách giảng dạy: Bộ môn Thủy sinh học ứng dụng
- 1.5. Thông tin giảng viên:
PGS.TS. Vũ Ngọc Út (Khoa Thủy sản)
Email: vnut@ctu.edu.vn
Cán bộ tham gia giảng dạy:
TS. Trần Văn Việt (Khoa Thủy sản)
Email: tvviet@ctu.edu.vn

2. MÔ TẢ HỌC PHẦN

Học phần sẽ cung cấp cho học viên những kiến thức về sự đa dạng nguồn lợi thủy sản, vai trò của nguồn lợi này đối với hệ sinh thái và con người; các nguyên nhân gây suy giảm nguồn lợi thủy sản và các biện pháp bảo vệ, bảo tồn nguồn lợi thủy sản cũng như phát triển bền vững nguồn lợi thủy sản ở ĐBSCL nói riêng và Việt Nam nói chung.

3. MỤC TIÊU HỌC PHẦN

Sau khi học xong, người học có khả năng:

- Về lý thuyết:
 - o Hiểu được sự đa dạng nguồn lợi thủy sản;
 - o Hiểu rõ vai trò và tầm quan trọng của nguồn lợi thủy sản;
 - o Thông hiểu về các nguyên nhân tác động và gây suy giảm nguồn lợi thủy sản;
 - o Hiểu vững các biện pháp bảo vệ, bảo tồn nguồn lợi thủy sản;
- Về kỹ năng
 - o Phân tích, đề xuất các vấn đề liên quan đến đa dạng và bảo tồn nguồn lợi thủy sản;
 - o Phân tích, đánh giá được những ảnh hưởng, tác động của con người đến nguồn tài nguyên ven biển;
 - o Đề xuất các biện pháp, giáp pháp bảo vệ, bảo tồn và phát triển nguồn lợi thủy sản.

4. NỘI DUNG HỌC PHẦN

Chương	Tiết (LT/BT/TH)
Chương 1. Khái niệm, vai trò và tầm quan trọng của nguồn lợi thủy sản <i>Chương này sẽ cung cấp cho học viên những khái niệm như đa dạng sinh học, nguồn lợi thủy sản và những khái niệm liên quan. Ngoài ra, vai trò và tầm quan trọng của nguồn lợi thủy sản cũng sẽ được trình bày để học viên nắm rõ và nhận thức được tầm quan trọng của nguồn lợi thủy sản đối với hệ sinh thái tự nhiên cũng như phát triển kinh tế xã hội.</i>	2

<p>1.1. Khái niệm về nguồn lợi thủy sản</p> <p>1.2. Vai trò đối với hệ sinh thái, con người</p> <p>1.3. Tầm quan trọng của nguồn lợi thủy sản</p> <p><i>Để học tốt chương này học viên tham khảo các tài liệu [1], [2], [5].</i></p>	
<p>Chương 2. Đa dạng nguồn lợi thủy sản</p> <p><i>Chương này sẽ cung cấp cho học viên kiến thức về các thành phần nguồn lợi thủy sản bao gồm cá, động vật không xương sống, rong biển.... Trên cơ sở đó đánh giá tính đa dạng và khả năng khai thác, bảo vệ nguồn lợi thủy sản trong các hệ sinh thái.</i></p> <p>2.1. Nguồn lợi cá</p> <p>2.1.1. Nguồn lợi cá nước ngọt</p> <p>2.1.2. Nguồn lợi cá nước lợ</p> <p>2.1.3. Nguồn lợi cá biển</p> <p>2.2. Nguồn lợi động vật thân mềm</p> <p>2.2.1. Hai mảnh vỏ</p> <p>2.2.2. Chân bụng</p> <p>2.2.3. Chân đầu</p> <p>2.3. Nguồn lợi rong biển</p> <p>2.3.1. Rong lục</p> <p>2.3.2. Rong nâu</p> <p>2.3.3. Rong đỏ</p> <p><i>Để học tốt chương này học viên tham khảo các tài liệu [1], [2],[3], [4], [7].</i></p>	8
<p>Chương 3. Các nguy cơ tác động đến nguồn lợi thủy sản</p> <p><i>Chương này sẽ phân tích chi tiết các nguy cơ tác động và ảnh hưởng đến nguồn lợi thủy sản liên quan đến những tác động của con người như khai thác quá mức, làm thay đổi môi trường sống, gây ô nhiễm... kể cả tác động của biến đổi khí hậu.</i></p> <p>3.1. Khai thác quá mức</p> <p>3.2. Ô nhiễm môi trường</p> <p>3.3. Thay đổi môi trường sống</p> <p>3.4. Sinh vật ngoại lai</p> <p>3.5. Biến đổi khí hậu</p> <p><i>Để học tốt chương này học viên tham khảo các tài liệu [1], [5].</i></p>	5
<p>Chương 4. Các vấn đề ưu tiên trong bảo tồn nguồn lợi thủy sản</p> <p><i>Nội dung chương này cung cấp cho học viên những kiến thức về các ưu tiên trong vấn đề bảo tồn nguồn lợi thủy sản liên quan đến bảo</i></p>	5

<p><i>tồn loài quý hiếm, bảo tồn các điểm sinh thái quan trọng...</i></p> <p>4.1. Ưu tiên các loài đặc biệt</p> <p>4.2. Ưu tiên cho các vùng/điểm đặc biệt quan trọng</p> <p>4.3. Ưu tiên cho các loài/vùng sinh thái có nguy cơ cao</p> <p><i>Để học tốt chương này học viên tham khảo các tài liệu [1], [5].</i></p>	
<p>Chương 5. Đa dạng và bảo tồn nguồn lợi thủy sản trong các hệ sinh thái</p> <p><i>Chương này sẽ cung cấp cho học viên các thông tin về đa dạng sinh học trong các hệ sinh thái quan trọng, các biện pháp hạn chế và bảo tồn các hệ sinh thái này</i></p> <p>5.1. Đa dạng và bảo tồn nguồn lợi thủy sản trong hệ sinh thái nước ngọt</p> <p>5.2. Đa dạng và bảo tồn nguồn lợi thủy sản trong hệ sinh thái rừng ngập mặn</p> <p>5.3. Đa dạng và bảo tồn nguồn tài nguyên trong hệ sinh thái rạn san hô</p> <p>5.4. Đa dạng và bảo tồn nguồn tài nguyên trong các hệ sinh thái ven biển (cửa sông, bãi bồi...)</p> <p><i>Để học tốt chương này học viên tham khảo các tài liệu [1], [2],[3],[4], [7].</i></p>	5
<p>Chương 6. Các khu bảo tồn đa dạng sinh học và các bước thiết lập khu bảo nguồn lợi thủy sản</p> <p><i>Chương này sẽ giới thiệu cho học viên các dạng khu bảo tồn và các khu bảo tồn đa dạng sinh học trên thế giới và Việt Nam; hướng dẫn các bước thiết lập các khu bảo tồn biển theo tiêu chí của IUCN.</i></p> <p>6.1. Các khái niệm về khu bảo tồn đa dạng sinh học</p> <p>6.2. Các khu bảo tồn biển/đa dạng sinh học trên thế giới</p> <p>6.3. Các khu bảo tồn biển/đa dạng sinh học ở Việt Nam</p> <p>6.4. Các bước thiết lập khu bảo tồn biển</p> <p><i>Để học tốt chương này học viên tham khảo các tài liệu [1], [2], [4], [7].</i></p>	5

5. PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY VÀ ĐÁNH GIÁ

5.1. Phương pháp giảng dạy: học phần được giảng dạy chủ yếu là lý thuyết kết hợp với thực hiện chuyên đề, làm việc nhóm và báo cáo, thuyết trình theo nhóm trước lớp.

5.2. Phương pháp đánh giá: Thuyết trình chuyên đề: 30%, kiểm tra giữa kỳ 20% và thi cuối kỳ: 50%.

6. TÀI LIỆU THAM KHẢO CỦA HỌC PHẦN

- [1] Vũ Trung Tạng và Nguyễn Đình Mão (2006). Khai thác và sử dụng bền vững đa dạng sinh học thủy sinh vật và nguồn lợi thủy sản Việt Nam. Nhà xuất bản Nông nghiệp, 146 tr.
- [2] Vũ Trung Tạng (1997). Biển Đông: Tài nguyên thiên nhiên và môi trường. Nhà xuất bản KHKT, Hà Nội, 284 tr.
- [3] Dudgeon, D. (2000). The ecology of tropical asian rivers and streams in relation to biodiversity conservation. Annu. Rev. Ecol. Syst. 2000. 31:239–63.
- [4] Võ Sĩ Tuấn (chủ biên), Nguyễn Huy Yết và Nguyễn Văn Long (2005). Hệ sinh thái rạn san hô Biển Việt Nam. Nhà Xuất bản Khoa học và Kỹ thuật, chi nhánh thành phố Hồ Chí Minh, 212 trang.
- [5] Norse, E.A. (1993). Global marine biological diversity: A strategy for conservation into decision making. Islandpress, 361pp.
- [6] Kelleher, G. (1999). Guidelines for Marine Protected Areas. IUCN- The World Conservation Union
- [7] Kathiresan, K and Qasim, S.Z. (2005). Biodiversity of mangrove ecosystems. Hindustan Publishing Cooperation (India), 251 pp.

Ngày 12 tháng 11 năm 2014

Người biên soạn

Duyệt của đơn vị
TL. HIỆU TRƯỞNG
TRƯỞNG KHOA THỦY SẢN

Vũ Ngọc Út